Casimir Delavigne
(tłum. Karol Sienkiewicz)

Warszawianka 1831

Ta lektura, podobnie jak tysiące innych, jest dostępna on-line na stronie wolnelektury.pl.

Utwór opracowany został w ramach projektu Wolne Lektury przez fundację Wolne Lektury.

CASIMIR DELAVIGNE

Warszawianka 1831

TŁUM. KAROL SIENKIEWICZ

Polska, Polak, Powstanie, Walka, Odrodzenie, Wolność

Oto dziś dzień krwi i chwały,
Oby dniem wskrzeszenia był!
W gwiazdę Polski[1] orzeł biały
Patrząc lot swój w niebo wzbił.
A nadzieją podniecany,
Woła do nas z górnych stron:
Powstań Polsko, skrusz kajdany,
Dziś twój tryumf albo zgon.

Hej, kto Polak na bagnety!
Żyj swobodo, Polsko żyj.
Takim hasłem cnej podniety,
Trąba nasza wrogom grzmij!

Góry, Wróg, Walka, Car, Polska, Rosja

«Na koń! — woła Kozak mściwy —
Karać bunty polskich rot,
Bez Bałkanów są ich niwy,
Wszystko jeden zgniecie lot!»
Stój! Za Bałkan pierś ta stanie,
Car wasz marzy płonny łup,
Z wrogów naszych nie zostanie
Na tej ziemi, chyba trup.

Hej, kto Polak... itd.

Emigrant, Walka

Droga Polsko! dzieci twoje
Dziś szczęśliwych doszły chwil,
Od tych sławnych, gdy ich boje
Wieńczył Kremlin, Tybr i Nil[2]
Lat dwadzieścia nasze męże
Los po obcych grodach siał
Dziś, o Matko, kto polęże[3]
Na twym łonie będzie spał.

Hej, kto Polak... itd.

Wstań Kościuszko! ugodź serca
Co litością manić śmią
Znałże litość ów morderca,

[1] *W gwiazdę Polski* — w innej wersji tekstu: „W tęczę Franków"; jest to nawiązanie do rewolucji francuskiej. [przypis edytorski]

[2] *gdy ich boje wieńczył Kremlin, Tybr i Nil* — nawiązanie do walk legionów polskich w armii napoleońskiej. [przypis edytorski]

[3] *polęże* — dziś: polegnie. [przypis edytorski]

Który Pragę zalał krwią[4].
Niechaj krew tę krwią dziś spłaci,
Niech nią zrosi grunt, zły gość.
Laur męczeński naszej braci
Bujniej będzie po niej rość

Hej, kto Polak.. itd.

Tocz, Polaku, bój zacięty,
Ulec musi dumny car,
Pokaż jemu pierścień święty,
Nieulękłych Polek dar.
Niech to godło ślubów drogich
Wrogom naszym wróży grób,
Niech krwią zlane w bojach srogich
Nasz z wolnością świadczy ślub.

Hej, kto Polak... itd.

O, Francuzi! czyż bez ceny
Rany nasze dla was są:
Spod Marengo, Wagram, Jeny,
Drezna, Lipska, Waterloo[5]?
Świat was zdradził, my dotrwali,
Śmierć czy tryumf — my czy wy,
Bracia! my wam krew dawali,
Dziś wy dla nas nic — prócz łzy.

Hej, kto Polak... itd.

Wy przynajmniej, coście legli
W obcych krajach za kraj swój
Bracia nasi z grobów zbiegli
Błogosławcie bratni bój.
Lub zwyciężym — lub gotowi
Z trupów naszych tamę wznieść
By krok spóźnić olbrzymowi
Co chce światu pęta nieść

Hej, kto Polak... itd.

Grzmijcie bębny, ryczcie działa,
Dalej! dzieci w gęsty szyk,
Wiedzie hufce wolność, chwała,
Tryumf błyska w ostrzu pik.
Leć, nasz Orle, w górnym pędzie, Ptak
Sławie, Polsce, światu służ!
Kto przeżyje, wolnym będzie; Wolność, Śmierć
Kto umiera, wolnym już!

Hej, kto Polak... itd.

[4]*Pragę zalał krwią* — chodzi o dowódcę wojsk ros., Aleksandra Suworowa, który po zwycięskim ostatnim starciu z siłami insurekcji kościuszkowskiej podczas szturmu na Warszawę od strony jej dzielnicy wschodniej, Pragi, 4 listopada 1794 roku dopuścił do rzezi ludności cywilnej miasta; żołnierze ros. wymordowali wówczas ok. 20 tys. ludzi; podkomendni Suworowa w dowód uznania zostali udekorowani przez carycę Katarzynę II specjalnie ustanowionym Krzyżem za Zdobycie Pragi. [przypis edytorski]

[5]*spod Marengo, Wagram, Jeny, Drezna, Lipska, Waterloo* — nawiązanie do bitew stoczonych przez Napoleona I, w których brały udział oddziały wojsk polskich. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur.
Ten utwór jest w domenie publicznej.
Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na Licencji Wolnej Sztuki 1.3.
Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/warszawianka-1831

Tekst opracowany na podstawie: Wiązanka pieśni Polskich, Kraków 1905

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (http://wolnelektury.pl). Reprodukcja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Śląską z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BŚ.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Marta Niedziałkowska.

Wesprzyj Wolne Lektury!
Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.
Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?
Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.
Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.
Przekaż darowiznę na konto: szczegóły na stronie Fundacji.